Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини
Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8

Заявник: [redacted]

СКАРГА

щодо можливих ознак дискримінації за ознакою інвалідності та фактичного незабезпечення розумного пристосування
новий предмет звернення і нові фотодокази

1. Це не повторення попередньої скарги про строки

Моє попереднє звернення було зареєстровано у Секретаріаті Уповноваженого 22.07.2026 за № Д-55254.3/26. У відповіді Представника Уповноваженого у Вінницькій області від 06.08.2026 оцінювалося питання дотримання вимог Закону України «Про звернення громадян», зокрема строків надання відповіді Вінницькою міською радою.

Нинішня скарга має інший предмет: я прошу перевірити змістовну ситуацію з точки зору рівності, недискримінації та розумного пристосування. Крім того, подаю нові фотодокази, яких не було під час попереднього розгляду. Попередню відповідь у частині строків я цією скаргою не оспорюю.

2. Фактична ситуація та нові докази

Я є особою з інвалідністю II групи, проживаю на п’ятому поверсі будинку без ліфта і користуюся електроскутером Viking 4028 як допоміжним засобом реабілітації. Первинне звернення до Вінницької міської ради № Д/01/39754 стосувалося комплексного розумного пристосування, необхідного для фактичного користування цим засобом.

Після численних звернень і відповідей реального рішення немає. За повідомленнями органів, було обстежено вхідну групу та визначено можливе місце для гаражного боксу, однак жодний варіант не доведено до стану реально доступного, погодженого та придатного для щоденного зберігання, заряджання і використання Viking 4028.

Чотири нові фотоілюстрації показують, що після зовнішнього входу маршрут до житла одразу переривається внутрішніми сходами, а далі до п’ятого поверху проходить виключно сходами; ліфт і підйомні пристрої відсутні. Фото не є експертизою, але спростовують ототожнення доступності зовнішнього входу з реальною доступністю місця проживання.

Матеріал	Доказове значення
Фотоілюстрація 1	Зовнішній підхід і вхід до під'їзду. Сам факт можливості під'їхати до дверей не забезпечує доступу до житла, оскільки після входу маршрут продовжується внутрішніми сходами.
Фотоілюстрація 2	Одразу після входу наявний перший внутрішній сходовий марш. Пандус, підйомник або інший засіб подолання перепаду висоти для електроскутера не встановлено.
Фотоілюстрація 3	Подальший вертикальний маршрут між поверхами проходить виключно сходами. Ліфт та інші підйомні пристрої відсутні.
Фотоілюстрація 4	Квартира розташована на п'ятому поверсі; завершальна ділянка маршруту також є сходовою. Використання електроскутера для досягнення квартири цим маршрутом фактично неможливе.

3. Чому справа належить до антидискримінаційного контролю Уповноваженого

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю включає відмову у розумному пристосуванні до поняття дискримінації за ознакою інвалідності.

З 01.01.2026 Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» у редакції змін, внесених Законом України № 4219-IX, прямо забороняє дискримінацію за ознакою інвалідності, включно з необґрунтованою відмовою у розумному пристосуванні.

Статті 9 і 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» відносять Уповноваженого до суб'єктів протидії дискримінації та наділяють його повноваженнями контролювати дотримання принципу недискримінації і розглядати звернення осіб з питань дискримінації.

Порядок оцінки безбар'єрності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 537 у чинній редакції, містить окрему картку для оцінки житлових будинків і квартир. Отже, реальний житловий маршрут може бути об'єктом формалізованої оцінки, а не лише загального твердження про «доступність вхідної групи».

4. ПРОШУ УПОВНОВАЖЕНОГО

1) Прийняти цю скаргу як нове звернення за іншим предметом та здійснити парламентський контроль у частині дотримання права на недискримінацію і розумне пристосування.

2) Перевірити, чи не становить тривала відсутність реального індивідуального рішення після неодноразових звернень, за наявності очевидного фізичного бар'єру і наданого державою засобу реабілітації, необґрунтовану відмову або фактичне ухилення від розумного пристосування та відповідно можливу дискримінацію за ознакою інвалідності.

3) Витребувати у Виконавчого комітету Вінницької міської ради первинні матеріали червневого обстеження, документи щодо можливого місця гаражного боксу, схему від 23.06.2026, стан погоджень та мотивоване пояснення, чому досі не реалізовано жодного фактично придатного варіанта.

4) Перевірити, чи було проведено належну оцінку саме всього безперервного маршруту від вулиці до квартири на п’ятому поверсі, а не лише вхідних дверей; у разі потреби використати заходи реагування в межах повноважень для ініціювання такої оцінки компетентним суб’єктом.

5) Витребувати у Вінницької ОВА та Нацсоцслужби документи щодо фактичного надання соціальної послуги консультування з пристосування житлових приміщень: оцінювання індивідуальних потреб, акт обстеження житла та його безпечності, індивідуальний план та конкретні рекомендації — якщо вони були складені.

6) Надати правову оцінку тому, чи може вважатися ефективним розумним пристосуванням ситуація, коли особі з інвалідністю передано схему можливого місця і фактично залишено самостійно проходити невизначений ланцюг погоджень без гарантії результату та без реалізованої альтернативи.

7) У разі встановлення порушення або достатніх ознак порушення застосувати передбачені законом акти/заходи реагування, спрямовані на поновлення права, не підміняючи при цьому компетентний орган у виборі конкретного технічного рішення.

8) У межах повноважень контролювати подальше реагування на акт/рекомендації Уповноваженого, щоб справа не завершилася ще одним інформаційним листом без фактичної зміни ситуації.

9) Надати мотивовану відповідь окремо щодо: ознак дискримінації; розумного пристосування; достатності попередньої оцінки безбар’єрності; достатності дій міської влади; фактичного надання соціальної послуги.

Ця скарга не просить Уповноваженого визначити конкретну конструкцію пандуса, підйомника чи гаража. Вона просить використати антидискримінаційні та контрольні повноваження для перевірки, чи забезпечено особі з інвалідністю реальне, а не формальне користування правом.

Додатки

1. Фотоілюстрація 1. Вхід до під’їзду з боку вулиці.
2. Фотоілюстрація 2. Перший внутрішній бар’єр — сходи одразу після входу.
3. Фотоілюстрація 3. Подальший маршрут між поверхами — виключно сходами.
4. Фотоілюстрація 4. П’ятий поверх — фактична недоступність місця проживання.
5. Копія первинної заяви щодо забезпечення розумного пристосування для фактичного користування електроскутером як допоміжним засобом реабілітації, зареєстрованої за № Д/01/39754 (у цьому пакеті — чиста копія; за наявності рекомендовано замінити її на скановану копію з відміткою/підтвердженням реєстрації).

Дата: 06 вересня 2026 року